

Notat

Dato: 1. marts 2022
Reference: Fællessekretariatet/EA
Journalnr.: 21/14435

Eventuel etablering af skovbegravelsesplads i Norddjurs Kommune

I 2008 blev begravelsesloven ændret, så det nu er muligt også at blive begravet i naturen. Ændringen skete på baggrund af en stigende interesse for at blive begravet i skoven frem for på en kirkegård. Ved en skovbegravelse bliver urnen nedsat i ikke-indviet jord for foden af et træ. En skovbegravelse er for alle uanset baggrund og trosretning.

Skovbegravelsespladser ligger alle i fredskov. Fredskovspligten blev indført for ca. 200 år siden for at sikre den fremtidige forsyning af træ efter, at næsten al skov var blevet fældet i forbindelse med krige. Begrebet fredskov dækker over et skovområde og areal, der er udstykket til altid at huse skov, og som er beskyttet mod rydning, forhugning, kreaturgræsning mv. Op til 10 % af et fredskovsareal kan bruges til andre formål. Både offentligt ejede og privatejede skove kan være omfattet af fredskovspligten.

Skovbegravelsesplads i privatejet skov

Etablering af skovbegravelsesplads på privatejet jord kan ske i et samarbejde mellem kommunen, skovejere og fx Skovbegravelse ApS. Klik [her](#) for at læse mere om foreningen.

Indledningsvist udarbejdes vedtægter og aftaledokumenter, hvor driften og forhold omkring begravelsespladsen fastlægges. Skovbegravelse ApS bistår med arbejdet.

Når begravelsespladsen er etableret, har kommunen ingen forpligtelser udover et årligt tilsyn.

Skovbegravelse ApS bistår ved etablering af skovbegravelsespladsen og fører den lovpligtige administration. Skovbegravelse ApS indgår kun samarbejde om skovbegravelsespladser, som er drevet i privatejet skov, hvor ansatte er til stede og kan foretage fremvisninger mv. Der indgås kun ét samarbejde pr. kommune. Hvis en kommune ønsker at oprette en skovbegravelsesplads, kan foreningen bistå med at finde et egnet område. Foreningens arbejde er omkostningsfrit for kommunen.

For urnegravstederne på en skovbegravelsesplads drevet i samarbejde med Skovbegravelse ApS gælder nedenstående forhold:

- Gravstederne er fredet i min. 10 år
- Gravstederne kan forlænges fra starten, senere eller ved udløb
- Skovbegravelsespladserne er kun for urner, som nedsættes omkring de store træer
- Der vil ikke være anden beplantning end den for skoven naturligt forekommende
- Der må ske diskret markering af urnegravstedet med en mindeplade i A5-størrelse, der kan f.eks. påføres navn eller initialer og datoer. Mindepladen lægges fladt i skovbunden, eller der kan hænges en mindeplakette nænsomt på træet
- Alle, der ønsker det, kan erhverve et gravsted på skovbegravelsespladserne, og det gør ingen forskel, om man er medlem eller ikke er medlem af den danske folkekirke

Skovbegravelsesplads i kommunalt ejet skov

Det er muligt at etablere og drive en skovbegravelsesplads i en kommunalt ejet skov. Kommunen er dermed ansvarlig for fremvisninger, urnenedsættelser, vedligeholdelse og administration. Hele eller dele af opgaven kan udliciteres; fx til kirkegårdene.

Den første skovgravplads i Danmark blev åbnet i marts 2014 i Kohaveskov ved Odense, og siden har flere kommuner indrettet skovbegravelsesområder. Eksempelvis har Randers Kommune i 2020 etableret en skovbegravelsesplads i Lykkeshøj Skov i den sydøstlige del af Randers. Pladsen er på ca. 2500 m² og har indtil videre plads til 900 urnegrave. Randers Kommunes kirkegårdskontor fører protokol og kort over urnebegravelsespladsen samt tilsyn i forbindelse med urnenedsættelser. De efterladte får besked om tidspunktet for urnenedsættelsen og har mulighed for at deltage.

Der gælder følgende regler for urnegravstederne i Randers:

- Urnegravstederne udlægges som anonyme gravsteder på en halv gange en halv meter.
- Urnegravstederne kan ikke reserveres.
- Fredningsperioden for gravstederne er 10 år og kan ikke forlænges.
- Der må ikke opsættes monumenter eller anden form for udsmykning, mindesmærker eller markering af urnegravstedet.
- Der må ikke være anden beplantning end den for skoven naturligt forekommende.

Klik [her](#) for at læse mere om urnegravstederne i Randers.

Aktuelt samarbejder foreningen med 11 skovbegravelsespladser. En oversigt fremgår af foreningens hjemmeside.

Planforhold / lovområder

Begravelsesloven tilsiger, at det kun er folkekirken og kommunerne, som kan oprette en begravelsesplads, og det kan kun ske efter godkendelse fra Kirkeministeriet. Folkekirkens præster og præster i trossamfund uden for folkekirken kan foretage begravelse på pladsen.

Det bemærkes, at etablering af en skovbegravelsesplads kun kan ske, såfremt det er kommunen, der har det overordnede ansvar for begravelsespladsen.

Kirkeministeriet oplyser, at der udover de i begravelsesloven stillede krav om regler vedrørende bestyrelse, tilsyn og benyttelse ikke i loven er fastsat bestemmelser om drift og vedligeholdelse af en kommunal begravelsesplads. Ansvar for drift og vedligeholdelse af begravelsespladsen påhviler således vedkommende kommune, men det vil ligeledes være kommunen, der fastsætter betalingen for benyttelse af begravelsespladsen i form af takster for begravelse og vedligeholdelse m.v.

Med Kirkeministeriets tilladelse kan kommunen anlægge begravelsespladser i kommunalt ejet og privatejet skov (med respekt for skovloven). Anlæg af urnebegravelsesplads skal ske under følgende forudsætninger:

- Der etableres ikke nogen form for anlæg, herunder indhegning, i forbindelse med begravelsespladsen.
- Gravning, der sker i forbindelse med nedsættelse af urnerne, er minimal
- Evt. afmærkning sker ved minimal skiltning udformet i naturmaterialer og i naturmæssig fremtoning. Derved er indgrebet så minimalt, at tilladelse efter skovloven ikke er nødvendig.

Forvaltningen vurderer, at etablering af skovbegravelsesplads i fredskov kan lade sig gøre uden dispensation fra fredskov, så længe ovenstående forudsætninger er overholdt. I tilfælde, hvor der skal hegnes, opføres mindeanlæg eller opstilles større skiltning, skal der søges dispensation fra fredskov. Her er det gældende, at jo mere der etableres, jo vanskeligere vil det være at opnå dispensation.

Afslutningsvist bemærkes, at etablering af en skovbegravelsesplads i landzone kræver landzonetilladelse efter planlovens § 35, da der er tale om en ændret anvendelse af et areal i det åbne land.